

[Ministeren for kulturelle anliggender.]

Uden at ville gå i detaljer med hensyn til perspektiverne i en kommende lovrevision forekommer det mig rimeligt, at man bør undersøge, om der er behov for en vis udvidelse af fondets område.

Man kommer således næppe uden om at diskutere muligheden af, at andre skabende kunstnere inddrages under fondet. Der har som tidligere nævnt allerede i forbindelse med behandlingen af loven i dens nuværende skikkelse forudsætningsvis været talt om bl. a. bygningskunstnere, kunsthåndværkere og kunstneriske formgivere. Dette spørgsmål må vi tage op til grundig debat.

Det vil også være naturligt at se på de såkaldte udøvende kunstners forhold, på nødvendigheden af og behovet for støttmuligheder for disse. Det drejer sig i alt væsentligt om musikere, sangere og sceniske kunstnere. Det er næppe i alle henseender hensigtsmæssigt at sondre mellem skabende og udøvende kunstnere. Ud fra en almindelig betragtning om kunstens betydning for vort samfundsliv må det være klart, at skabelsen af kunst og udøvelsen af kunst på afgørende felter er helt nøje forbundet. Billedkunstnerens værk behøver ikke nogen fortolker, forfatterens heller ikke. Beskueren eller læseren kan umiddelbart tilegne sig værket. Komponisten, den dramatiske forfatter og koreografen har brug for den udøvende kunstner som formidler af det kunstværk, han har skabt. Han har brug for udøvende kunstnere, som er så gode, at de kan forløse hans kunstværk efter hans intentioner, og hans publikum har behov for den højest mulige kvalitative fremførelse af kunstværket. Jo bedre udførelse, des lettere tilegnelse.

En støtteordning for de bedste af de udøvende kunstnere skulle bidrage til at højne kunstudøvelsen i almindelighed, til at skabe forudsætninger for, at samfundets investeringer i de kunstneriske institutioner, som er bærere af disse sider af vort kulturliv, bedst muligt kan frugtbargøres. Det drejer sig for eksempel om vore teatre, landsdels- og byorkestre, radio og fjernsyn. Det gælder endvidere om, at den friere kunstformidling, som sker gennem kunstneres optræden landet over i foreninger, skoler og uddannelsesinstitutioner af enhver art, ligger på et niveau, så den kan modsvare de stadigt

stigende kvalitetskrav, som naturligt stilles af en befolkning, hvis modtagelighed og kritiske sans er skærpet så betydeligt gennem de senere årtiers udvikling i undervisning og folkeoplysning. Man kan i almindelighed også pege på betydningen af, at der til stadighed gives befolkningen den bedst mulige lejlighed til et personligt møde med de bedste kunstnere og det bedste i kunsten, som aldrig kan erstattes i værdi gennem nok så fremragende gengivelser af kunsten ved mekaniske hjælpemidler.

De udøvende kunstnere rekrutteres som altovervejende hovedregel fra de offentlige kunstneriske uddannelsesinstitutioner, og det må være uddannelsesinstitutionernes opgave gennem de særlige bevillinger til videreuddannelse at føre de særlig talentfulde unge så langt frem som muligt. Udviklingen af de helt unge eller yngre talenter er derfor et uddannelsesspørgsmål og må løses om sådant gennem tilstrækkelige bevillinger til uddannelsen.

Støtten til udøvende kunstnere skulle derfor først sætte ind på et senere tidspunkt, end det hyppigt vil være tilfældet for skabende kunstnere, og talentet må yderligere have manifesteret sig på en sådan måde, at dets bærekraft er uomtvistelig. Men netop den særlige uddannelsesmæssige baggrund vil danne et sikrere grundlag for konstateringen af det særlige, støttværdige talent, og dette forhold vil i forbindelse med det generelle kvalitetskrav tendere imod, at antallet af støtteberettigede bliver numerisk ret begrænset.

Det er utvivlsomt, at der eksisterer et behov for støtte til udøvende kunstnere — det har man også erfaringer for i vore nordiske broderlande. Herhjemme har vi af mangel på bevillinger kun i meget ringe omfang kunnet støtte udøvende kunstnere og derfor kun i yderst begrænset omfang kunnet indhøste erfaringer. Jeg tror, at problemet må tages op, uden at jeg hermed tager stilling til, om problemet er et kunstfondsproblem, eller om det skal løses på anden måde. Jeg vil overveje, om der ved fordelingen af tipsmidlerne under kulturministeriets ressort først på sommeren i år kan fremskaffes nogle midler til en forsøgsvis etablering af en støtteordning til kunstnere inden for denne gruppe.